

**LIETUVOS BANKO
PRIEŽIŪROS TARNYBOS
FINANSINIŲ PASLAUGŲ IR RINKŲ PRIEŽIŪROS DEPARTAMENTO
DIREKTORIUS**

**SPRENDIMAS
DĖL J. B. IR SWEDBANK P&C INSURANCE AS GINČO NAGRINĖJIMO**

2019 m. vasario 27 Nr. 242-76
Vilnius

Lietuvos bankas gavo J. B. (toliau – pareiškėja) atstovaujančios J. J. (toliau – pareiškėjos atstovė) kreipimąsi, kuriuo prašoma išnagrinėti tarp pareiškėjos ir *Swedbank P&C Insurance AS*, veikiančios Lietuvoje per įsteigtą filialą, (toliau – draudikas) kilusį ginčą.

N u s t a t y t a:

2015 m. rugpjūčio 31 d. pareiškėja ir draudikas sudarė Gyventojų turto draudimo sutartį, kurią patvirtina Gyventojų turto draudimo liudijimas Nr. *duomenys neskelbtini*, identifikacinis Nr. *duomenys neskelbtini*, draudimo laikotarpis nuo 2015 m. rugsėjo 1 d. iki 2016 m. rugpjūčio 31 d. (toliau – Draudimo sutartis). Draudimo sutarties neatskiriama dalis yra Gyventojų turto draudimo taisyklės Nr. 002 (toliau – Taisyklės). Draudimo sutartimi apsaugos variantu „Kompleksinis rizikų draudimas“ apdraustas butas, esantis adresu: *duomenys neskelbtini*. 2016 m. liepos 1 d. Draudimo sutartis buvo nutraukta.

2017 m. rugsėjo 1 d. pareiškėja pranešė draudikui apie įvykį ir nurodė, kad „dėl vandens nutekėjimo sugadintas kaimyno turtas“, draudikas į pranešimą atsakė telefonu: paaiškino, kad įvykis įvyko negaliojant draudimo apsaugai, todėl žalos administravimo procedūra nebus pradėta.

Rokiškio rajono apylinkės teismo 2017 m. spalio 13 d. nutartimi draudiką nutarta įtraukti trečiuoju asmeniu į civilinę bylą Nr. *duomenys neskelbtini* pagal R. K. (toliau – Ieškovas) ieškinį dėl turbinės žalos atlyginimo pareiškėjai „esant nekilnojamojo turto sugadinimui, užliejus vandeniui iš aukščiau esančio buto“, ir įpareigoti pateikti atsiliepimą. 2017 m. spalio 25 d. draudikas pateikė atsiliepimą, kuriame teigė, kad ieškinyje nurodytų įvykių metu draudimo apsauga pareiškėjos turtui negaliojo, todėl draudikas neturi teisinio suinteresuotumo byloje, tuo pagrindu draudikas buvo pašalintas iš bylos.

2018 m. vasario 2 d. pareiškėja pateikė draudikui 2018 m. sausio 25 d. Panevėžio apylinkės teismo Rokiškio rūmų sprendimą civilinėje byloje Nr. *duomenys neskelbtini* (toliau – Teismo sprendimas), kuriuo Ieškovo ieškinys buvo patenkintas ir iš pareiškėjos dėl aplietų patalpų Ieškovo naudai buvo priteista 1 243, 88 Eur. Pareiškėja draudiko prašė išmokėti draudimo išmoką, atlyginančią teismo nustatytą Ieškovo turtui padarytą žalą.

Draudikas atsisakė mokėti draudimo išmoką, nes draudimo sutartis galiojo nuo 2015 m. rugsėjo 1 d. iki 2016 m. liepos 1 d., o apliejimo faktas buvo užfiksuotas 2015 m. liepos 15 d., taigi dar neįsigaliojus naujai draudimo apsaugai, ir 2016 m. rugsėjo 2 d., jau pasibaigus pirmiau sudarytai draudimo sutarčiai. Draudikas taip pat pažymėjo, kad apie įvykį draudikui buvo pranešta tik 2017 m. rugsėjo 1 d., tai yra praėjus daugiau nei metams nuo sužinojimo apie įvykį, o tai reiškia, kad pareiškėja nesilaikė pareigos nedelsiant pranešti apie įvykį, dėl to draudikas prarado galimybę laiku prisidėti prie aplinkybių tyrimo ir dalyvauti nustatant nuostolius.

Dėl draudiko sprendimo pareiškėjos atstovė kreipėsi į Lietuvos banką ir nurodė, kad, sudarant Draudimo sutartį, pareiškėja nebuvo supažindinta su Taisyklėmis, o draudikas gavęs pranešimą apie žalą nesiėmė veiksmų ir nesiaiškino įvykio aplinkybių. Pareiškėjos atstovė Lietuvos banko prašė rekomenduoti draudikui pareiškėjai išmokėti draudimo išmoką,

atlyginančią Ieškovui iš pareiškėjos Teismo sprendimu priteistą sumą.

Atsiliepime į pareiškėjos atstovės nurodytas aplinkybes draudikas pakartojo savo sprendime atsisakyti mokėti draudimo išmoką išdėstytus argumentus ir papildomai atkreipė dėmesį, kad Draudimo sutartis buvo sudaryta elektroniniu būdu. Sudarant sutartį tokiu būdu, jeigu nepažymimi tam tikri langeliai ir taip nepatvirtinama, kad buvo susipažinta su Taisyklėmis ir su jomis sutinkama, Draudimo sutarties sudaryti techniškai neįmanoma. Atsižvelgdamas į tai, draudikas teigia, kad pareiškėja su Taisyklėmis buvo supažindinta tinkamai. Kadangi įvykių metu draudimo apsauga pareiškėjos turtui negaliojo, draudikas prašė atmesti pareiškėjos atstovės reikalavimą.

Kai ginčas buvo nagrinėjamas Lietuvos banke, pareiškėjos atstovė pateikė Panevėžio apylinkės teismo 2018 m. lapkričio 12 d. nutartį civilinėje byloje Nr. *duomenys neskelbtini* (toliau – Panevėžio apylinkės teismo nutartis), kuria buvo patvirtinta Ieškovo ir pareiškėjos 2018 m. lapkričio 7 d. sudaryta taikos sutartis (toliau – Taikos sutartis). Atsižvelgdama į tai, kad Panevėžio apylinkės teismo nutartyje nurodyta, kad pareiškėja Ieškovui turi sumokėti 996, 83 Eur, pareiškėjos atstovė prašė rekomenduoti draudikui išmokėti pareiškėjai tokio dydžio draudimo išmoką.

K o n s t a t u o j a m a:

Vadovaujantis Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių, patvirtintų Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimu Nr. 03-23, 45 punktu, vartojimo ginčai Lietuvos banke nagrinėjami laikantis rungimosi, ginčų nagrinėjimo operatyvumo, koncentracijos, ekonomiškumo ir bendradarbiavimo principų. Nagrinėdamas ginčą, Lietuvos bankas vertina pateiktus įrodymus ir tuo pagrindu priima sprendimą.

Atsižvelgiant į ginčo šalių nurodytas aplinkybes, darytina išvada, kad ginčas tarp šalių kilo dėl draudiko atsisakymo mokėti draudimo išmoką, atlyginančią Ieškovo patirtą, Panevėžio apylinkės teismo nutartyje nustatyto dydžio žalą.

1. Dėl pareiškėjos supažindinimo su Taisyklių sąlygomis

Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – CK) 6.189 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad teisėtai sudaryta ir galiojanti sutartis jos šalims turi įstatymo galią. CK 6.156 straipsnio 1 dalyje yra įtvirtintas sutarčių laisvės principas, pagal kurį šalys turi teisę laisvai sudaryti sutartis ir savo nuožiūra nustatyti tarpusavio teises bei pareigas, jei tai neprieštarauja įstatymams. Svarbu pažymėti, kad pareiškėjos ir draudiko sudaryta draudimo sutartis yra savanoriška, todėl draudikas, vadovaudamasis CK 6.156 straipsnio 1 dalies nuostatomis, tokio pobūdžio sutartyse gali savo nuožiūra pasiūlyti sąlygas, susijusias su teikiamos draudimo apsaugos apimtimi. Pažymėtina, kad nuo pasirinktos draudimo apsaugos apimties priklauso draudikui mokamo atlyginimo už prisiimtus įsipareigojimus, t. y. draudimo įmokos, dydis. Kasacinio teismo praktikoje yra nurodyta, kad draudimo sutartimi draudimo objektui teikiama draudimo apsauga nėra absoliuti – draudikas, prisiimdamas draudimo riziką, nustato draudimo sutartimi suteikiamos draudimo apsaugos ribas (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2013 m. balandžio 19 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 3K-3-215/2013). Jeigu sutarties sąlygos yra parengtos aiškiai ir suprantamai, jos neturi būti aiškinamos per plačiai, priešingu atveju būtų nepagrįstai išplečiami draudiko prisiimti įsipareigojimai.

Vertinant pareiškėjos nurodytas aplinkybes, kad ji nebuvo supažindinta su Taisyklių sąlygomis, pažymėtina, kad, remiantis CK 6.156 straipsnyje įtvirtintu sutarties laisvės principu ir sutarties, kaip šalių susitarimo, samprata, sutarties šaliai gali būti privalomos tik tos sutarties sąlygos, su kuriomis ji sutiko, t. y. dėl kurių ji išreiškė savo valią. CK 6.185 straipsnio 2 dalyje ir 6.992 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad standartinės sutarties sąlygos yra kitai šaliai privalomos, jeigu buvo sudaryta tinkama galimybė su tomis sąlygomis susipažinti. CK 6.992 straipsnio 2 dalis įpareigoja draudiką sudaryti sąlygas suinteresuotiems asmenims viešai susipažinti su draudimo rūšies taisyklėmis, o prieš sudarant draudimo sutartį – įteikti jų kopijas draudėjui.

Pažymėtina, kad Taisyklių įteikimo ir pareiškėjos supažindinimo su standartinėmis sąlygomis faktą pagrindžia draudiko atsiliepime Lietuvos bankui pateikti paaiškinimai, kad Draudimo sutartis buvo sudaryta elektroniniu būdu, pareiškėjai prisijungus prie interneto banko savo tapatybę patvirtinant individualiomis identifikavimo priemonėmis, ir kad „sudarantysis sutartį tokiu būdu pažymėdamas atitinkamus langelius patvirtina, jog sutinka ir

yra susipažinęs su draudimo sąlygomis, o to nepažymėjus draudimo sutarties suformavimas yra techniškai neįmanomas." Iš Lietuvos bankui draudiko pateiktos ekrano nuotraukos matyti, kad, sudarant sutartį per internetinę bankininkystę, atsiranda langelis, kurį pažymėdamas vartotojas patvirtina sutinkantis su Gyventojų turto draudimo taisyklėmis, su jomis susipažinęs ir jų kopiją gavęs. Pateiktos ekrano nuotraukos taip pat patvirtina, kad, nepažymėjus minėto langelio ir paspaudus langelį „sudaryti draudimo sutartį“, pasirodo toks tekstas: „Jeigu norite tęsti pradėtą veiksmą, privalote uždėti varnelę sutikimo laukelyje!“ Draudiko pateikta informacija taip pat patvirtina, kad sudarant draudimo sutartį yra pateikiama aktyvi nuoroda į galiojančios redakcijos taisykles, paspaudus minėtą nuorodą galima perskaityti Taisykles. Atsižvelgiant į šias aplinkybes, galima teigti, kad pareiškėjai buvo pateikta nuoroda į Taisykles, taigi buvo sudaryta galimybė su jomis susipažinti, o pareiškėja, prisijungdama prie interneto banko ir savo tapatybę patvirtindama individualiomis identifikavimo priemonėmis, patvirtino, kad su Taisyklėmis yra susipažinusi.

Įvertinus šias aplinkybes, darytina išvada, kad draudikas laikėsi teisės aktuose nustatytų supažindinimo su draudimo taisyklėmis reikalavimų ir kad Draudimo liudijimo ir Taisyklių nuostatos, su kuriomis pareiškėja įstatymų nustatyta tvarka buvo tinkamai supažindinta ir, prieš sudarydama Draudimo sutartį, išreiškė valią dėl sutarties sąlygų taikymo, pareiškėjai yra privalomos ir turi būti taikomos.

2. Dėl draudimo apsaugos galiojimo įvykstant įvykiui

Iš Lietuvos bankui pateiktų duomenų nustatyta, kad nuo 2015 m. rugsėjo 1 d. iki 2016 m. liepos 1 d. pareiškėjos civilinė atsakomybė buvo apdrausta draudimo apsaugos variantu „Turto savininko civilinės atsakomybės draudimas“. Taisyklių 26.1 papunktyje nustatyta, kad, apsidraudus minėtu draudimo variantu, draudimo objektas yra turiniai interesai, susiję su draudėjo civiline atsakomybe, kylančia pagal galiojančius įstatymus už žalą, padarytą nukentėjusiam trečiajam asmeniui dėl valdomo ir draudimo sutartimi apdrausto turto eksploatavimo draudimo vietoje. Taisyklių 28.1 papunktyje nustatyta, kad draudžiamasis įvykis yra draudėjo civilinės atsakomybės atsiradimas (su sąlyga, kad pretenzija arba ieškinys atlyginti žalą pareikšti ne vėliau kaip per dvejus metus po draudimo laikotarpio pabaigos). Pažymėtina, kad pareiškėja į draudiką kreipėsi 2017 m. rugsėjo 1 d. (nepaėjęs dvejiems metams nuo draudimo laikotarpio pabaigos), nurodydama, kad 2016 m. spalio 3 d. buvo padaryta žala kaimynų turtui. Draudikas pareiškėją telefonu informavo, kad žalos administravimo veiksmai nebus atliekami, nes įvykis įvyko ne draudimo apsaugos galiojimo laikotarpiu. 2017 m. spalio 13 d. Rokiškio rajono apylinkės teismo nutartimi buvo nutarta draudiką įtraukti trečiuoju asmeniu į civilinę bylą pagal Ieškovo ieškinį pareiškėjai, tačiau, draudikui nurodžius, kad ieškinyje nurodytų įvykių metu draudimo apsauga pareiškėjos turtui negaliojo, todėl draudikas neturi teisinio suinteresuotumo byloje, draudikas buvo pašalintas iš bylos.

Kaip matyti iš draudiko teismui teikto atsiliepimo, draudikas kaip galimas įvykio datas nurodo 2015 m. liepos 15 d., 2016 m. liepos mėnesį ir 2016 m. spalio 3 d. ir teigia, kad draudimo apsauga nurodytais laikotarpiais ir datomis nebuvo galiojanti. Lietuvos bankui draudikas taip pat nurodė, kad nukentėjusių patalpų savininkas į policiją kreipėsi 2016 m. rugsėjo 2 d., o tai, draudiko teigimu, taip pat patvirtino, kad įvykis įvyko jau negaliojant draudimo apsaugai. Atsiliepime Lietuvos bankui draudikas taip pat pažymėjo, kad teismas nenustatė, kad Ieškovo butas buvo užpiltas būtent 2016 m. pavasarį, kaip nurodo pareiškėja, todėl draudikas iš esmės teigė, kad įvykis įvyko ne draudimo apsaugos galiojimo metu.

Vertinant šias aplinkybes pažymėtina ir tai, kad Lietuvos bankui pateikti dokumentai patvirtina, kad 2015 m. liepos 15 d. Ieškovas draudikui *ERGO Insurance SE* pranešė apie aplietas patalpų sienas ir lubas. Teismui s pateikti duomenys ir remontą atlikusio asmens paaiškinimai patvirtina, kad po 2015 m. liepos 15 d. įvykio patalpos buvo suremontuotos ir „po kažkurio laiko“ vėl aplietos. Atsižvelgiant į tai, darytina išvada, kad draudiko minimas 2015 m. liepos 15 d. įvykis nėra susijęs su vėlesniais „užpylimais“, t. y. ginčijamu įvykiu.

Vertinant draudiko teiginius, pažymėtina, kad Ieškovas 2016 m. rugsėjo 2 d. kreipėsi į Panevėžio AVPK Rokiškio r. policijos komisariatą (toliau – Policijos komisariatas), nurodydamas, kad, 2015 m. rugsėjo mėn. atlikus visus patalpų remonto darbus, „pasirodė, kad drėksta siena ir lubos“. Policijos komisariato tyrėja 2016 m. spalio 3 d. priėmė nutarimą Nr. *duomenys neskelbtini* „Nepradėti administracinio teisės pažeidimo bylos teisenos“ (toliau – Nutarimas), kuriame konstatavo, kad dėl pareiškėjos bute esančių netvarkingų nuotekų vamzdinių buvo užpiltos Ieškovui priklausančios patalpos. Nutarime taip pat nurodyta, kad

UAB Rokiškio butų ūkio direktoriaus pavaduotojas paaiškino, kad 2016 m. liepos mėnesį buvo gautas Ieškovo skundas, kad į jo patalpas iš aukščiau esančių patalpų prateka vanduo. Iš šių duomenų matyti, kad draudikas atsiliepiamuose tiek teismui, tiek Lietuvos bankui nurodydamas galimas įvykio datas vadovavosi ne faktinėmis apliejimo datomis, o su įvykiu nesusijusio apliejimo data (2015 m. liepos 15 d.), Ieškovo pranešimo UAB Rokiškio butų ūkiui data (2016 m. liepos mėn.), Ieškovo kreipimosi į Policijos komisariatą data (2016 m. rugsėjo 2 d.) ir Nutarimo priėmimo data (2016 m. spalio 3 d.).

Iš Lietuvos bankui pateiktame Teismo sprendime nurodytų aplinkybių matyti, kad Ieškovas kreipdamasis į teismą nurodė, kad po 2015 metų rudenį atlikto patalpų remonto pastebėjo, kad vienoje iš patalpų drėksta lubos ir sienos. Teismo sprendime taip pat yra minima eksperto T. M. sudaryta žalos atstatymo kaštų skaičiavimo ataskaita Nr. *duomenys neskelbtini*, kurioje, pasak Teismo, nurodyta, kad „užpylimai buvo pastebėti 2016 m. pavasarį“. Atkreiptinas dėmesys, kad teismas atsižvelgdamas į šias aplinkybes savo sprendime konstatavo, kad Ieškovo valdomos patalpos iš pareiškėjos buto buvo kelis kartus aplietos laikotarpiu nuo 2015 m. rudens iki 2016 m. rudens. Vertinant šias aplinkybes pažymėtina, kad, nors pareiškėja draudikui buvo pateikusi Teismo sprendimą, kuriame nurodytos galimos įvykio datos patenka į draudimo apsaugos laikotarpį, tačiau draudikas Teismo sprendime nurodytų aplinkybių savo sprendime atsisakyti mokėti draudimo išmoką nevertino.

Lietuvos bankui buvo pateiktas AB „Lietuvos draudimas“ pranešimas, kad tarp pareiškėjos ir AB „Lietuvos draudimas“ 2016 m. rugpjūčio 31 d. buvo sudaryta būsto draudimo sutartis ir kad pareiškėjai 2016 m. rugsėjo 6 d. pranešus apie įvykį, kurio metu buvo aplietas Ieškovo butas, AB „Lietuvos draudimas“ nustatė, kad sienų ir lubų sugadinimai yra įsisenėję ir atsiradę anksčiau, nei pradėjo galioti draudimo apsauga. Pažymėtina, kad civilinėje teisėje faktų įrodomumo problema spręstina remiantis tikimybių pusiausvyros principu, t. y. faktas gali būti pripažintas įrodytu, jei šalies, kuri juo remiasi, pateikti įrodymai leidžia daryti labiau tikėtiną išvadą, kad jis yra, nei kad jo nėra (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2008 m. rugpjūčio 25 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 3K-3-304/2008). Vertinant, ar draudimo apsauga galiojo per įvykį, pažymėtina, kad Draudimo sutartis galiojo nuo 2015 m. rugsėjo 1 d. iki 2016 m. liepos 1 d., o, kaip minėta, Ieškovo valdomos patalpos buvo aplietos laikotarpiu nuo 2015 m. rudens iki 2016 m. rudens. Atsižvelgiant į Lietuvos bankui pateiktame AB „Lietuvos draudimas“ pranešime nurodytas aplinkybes, kad akivaizdu, kad Ieškovo butui padaryta žala atsirado anksčiau nei 2016 m. rugpjūčio 31 d., ir į tai, kad kreipimesi į Policijos komisariatą bei į teismą Ieškovas nurodė žalą pastebėjęs 2015 metų rudenį, darytina išvada, kad labiau tikėtina, kad žala įvyko tebegaliojant draudimo apsaugai.

3. Dėl pavėluotai pateikto pranešimo apie padarytą žalą

Nagrinėjamu atveju draudikas, atsisakydamas mokėti draudimo išmoką, remiasi ir Taisyklių 7.2.9.3 papunkčio sąlyga, kad sužinojęs apie žalą draudėjas privalo ne vėliau kaip per 3 darbo dienas apie įvykį pranešti draudikui, bei 30.1 papunkčiu, kuriame nustatyta, kad, atsitikus įvykiui, draudėjas privalo: „nedelsiant apie galimą ar gautą pretenziją (ieškinį) pranešti ir (ar) ją perduoti draudikui“. Draudiko teigimu, iš Teismo sprendimo matyti, kad dar 2016 m. UAB Rokiškio butų ūkio atstovai aiškinosi apgadintų patalpų apliejimo priežastis, tačiau draudikui apie pretenzijas pranešta tik 2017 m. rugsėjo 1 d. Atsižvelgdamas į tai, draudikas teigia, kad pareiškėja nesilaikė Taisyklėse nustatyto pranešimo apie įvykį termino ir kad dėl to, kad draudėja tinkamai nevykdė pareigų, draudikas neturėjo objektyvių galimybių laiku prisijungti prie įvykio tyrimo ir dalyvauti nustatant nuostolius.

CK 6.1012 straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad draudėjas, sužinojęs apie draudžiamąjį įvykį, privalo pranešti draudikui arba jo atstovui per sutartyje nustatytą terminą ir sutartyje nustatytu būdu. CK 6.1012 straipsnio 2 dalyje numatyta, kad jeigu draudėjas neįvykdo šio straipsnio 1 dalyje nustatytos pareigos, draudikas turi teisę atsisakyti mokėti draudimo išmoką arba ją sumažinti, atsižvelgdamas į tai, ar draudėjas savo pareigos neįvykdė tyčia, ar dėl neatsargumo, išskyrus atvejus, kai įrodoma, kad apie draudžiamąjį įvykį draudikas sužinojo laiku arba kad nepranešimas apie draudžiamąjį įvykį neturi įtakos draudiko pareigai išmokėti draudimo išmoką.

Iš Lietuvos bankui pateiktos medžiagos galima teigti, kad pareiškėja apie tai, kad dėl jos bute esančios vandens nutekėjimo sistemos nuolydžio defektų buvo padaryta žala, sužinojo 2016 m. spalio 3 d., kai buvo priimta Nutartis. Pažymėtina, kad pareiškėja draudiką apie įvykį pirmą kartą informavo 2017 m. rugsėjo 1 d., nurodydama, kad 2016 m. spalio 3 d.

buvo padaryta žalos kaimynų turtui. Iš draudiko pateiktų paaiškinimų matyti, kad pareiškėjai pranešus apie įvykį draudikas jokių žalos administravimo veiksmų, siekdamas prisijungti prie įvykio tyrimo ir dalyvauti nustatant nuostolius, neatliko, o pareiškėjai tiesiog telefonu nurodė, kad žalos administravimo veiksmai nebus atliekami. Kaip minėta, draudikas 2017 m. spalio 13 d. Rokiškio rajono apylinkės teismo nutartimi buvo įtrauktas trečiuoju asmeniu į civilinės bylos pagal Ieškovo ieškinį pareiškėjai nagrinėjimą, tačiau teismui draudikas taip pat nurodė neturįs teisinio suinteresuotumo byloje ir tuo pagrindu iš bylos buvo pašalintas. Šios aplinkybės patvirtina, kad, nors draudikui buvo sudaryta galimybė dalyvauti teismo procese, kuriame buvo tiriamos įvykio aplinkybės ir nustatinėjamas nuostolio dydis, tačiau draudikas pats atsisakė jame dalyvauti. Nurodytos aplinkybės taip pat nesuteikia pagrindo teigti, kad, pareiškėjai pranešus apie įvykį per Taisyklėse nustatytą 3 dienų terminą, draudikas, siekdamas nustatyti žalos dydį ir aplinkybes, atliko žalos administravimo veiksmus, nes, kaip matyti iš Lietuvos bankui pateiktos medžiagos, į pareiškėjos pirmąjį pranešimą buvo atsakyta nurodant, kad įvykis įvyko negaliojant draudimo apsaugai.

Svarbu ir tai, kad Lietuvos Respublikos draudimo įstatymo 96 straipsnio 8 dalyje nustatyta draudiko teisės dėl draudėjo pažeistų draudimo sutarties sąlygų atsisakyti mokėti arba sumažinti draudimo išmoką įgyvendinimo tvarka – draudikas privalo atsižvelgti į draudėjo kaltę, draudimo sutarties sąlygų pažeidimo sunkumą, jo priežastinį ryšį su draudžiamuoju įvykiu, žalos, atsiradusios dėl pažeidimo, dydį. Nagrinėjamu atveju draudikas Lietuvos bankui nepateikė paaiškinimų, kaip taikė minėtus teisės aktų reikalavimus.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, bei į tai, kad nėra pagrindo teigti, kad draudikas pareiškėjai pranešus apie įvykį per Taisyklėse nustatytą terminą atliko žalos administravimo veiksmus, darytina išvada, kad Lietuvos bankui pateikti įrodymai ir paaiškinimai nesuteikia pagrindo konstatuoti, kad pareiškėjos pavėluotas pranešimas apie įvykį galėjo turėti įtakos tiriant draudžiamą įvykio aplinkybes ir priimant sprendimą dėl draudimo išmokos mokėjimo.

Atkreiptinas dėmesys, kad draudimo teisiniuose santykiuose draudėjas pripažįstamas silpnesne sutarties šalimi, todėl draudėjo teisės ir interesai turi būti ginami prioritetiškai. Kadangi draudikas sprendimą įvykį pripažinti nedraudžiamuoju priėmė neištyręs įvykio aplinkybių, nesurinkęs įrodymų, patvirtinančių teiginius, kad įvykis įvyko ne draudimo apsaugos laikotarpiu ir kad pareiškėjos pavėluotas pranešimas apie įvykį galėjo turėti įtakos tiriant draudžiamą įvykio aplinkybes ir priimant sprendimą dėl draudimo išmokos mokėjimo, darytina išvada, kad draudiko sprendimas įvykį pripažinti nedraudžiamuoju negali būti laikomas pagrįstu. Todėl, remiantis Lietuvos banko nustatytais aplinkybėmis, darytina išvada, kad draudikui kyla pareiga įvykį pripažinti draudžiamuoju ir išmokėti draudimo išmoką, atlyginančią Panevėžio apylinkės teismo nutartyje nurodytą žalą.

Remdamasis tuo, kas buvo išdėstyta, ir vadovaudamasis Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 1 punktu, Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimo Nr. 03-23 „Dėl Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių patvirtinimo“ 2 punktu ir šiuo nutarimu patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 59.1 papunkčiu, n u s p r e n d ž i u:

1. Tenkinti J. B. reikalavimą ir rekomenduoti draudikui atlyginti Panevėžio apylinkės teismo nutartyje nurodytą 996, 83 Eur Ieškovo patirtą žalą.

2. Įpareigoti draudiką per mėnesį nuo sprendimo priėmimo dienos raštu informuoti Lietuvos banką apie sprendimo rezoliucinės dalies 1-ame punkte nurodytos rekomendacijos įgyvendinimą (neįgyvendinimą). Draudikui neįvykdžius minėtos rekomendacijos, apie tai bus paskelbta Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

Lietuvos banko sprendimas dėl ginčo esmės yra rekomendacinio pobūdžio ir teismui neskundžiamas. Vartotojui ir finansų rinkos dalyviui išlieka teisė dėl ginčo sprendimo kreiptis į teismą arba kitą ginčų nagrinėjimo instituciją įstatymų nustatyta tvarka. Kreipimasis į teismą po Lietuvos banko sprendimo dėl ginčo esmės priėmimo nelaikomas šio sprendimo apskundimu.